

ACORD 78/2007, DE 7 DE MARÇ, DEL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA

1. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, en la sessió que tenir lloc el 6 de setembre de 2006, va debatre i aprovar el document de conclusions de les Jornades sobre la qualitat de la informació en els processos electorals. El text era el resultat del treball previ d'una delegació del Consell i d'una altra del Col·legi de Periodistes de Catalunya. També, el Ple va aprovar encarregar al president que, juntament amb el degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya, en coordinessin la difusió. Ara bé, posteriorment, el document esmentat no va ser ratificat per la Junta de Govern del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

2. El document aprovat pel Ple del Consell sota el títol *Conclusions de les jornades sobre la qualitat de la informació en els processos electorals* és el següent:

«**Introducció.** El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) recorda que una informació de qualitat afavoreix la tria democràtica de la ciutadania i, per tant, reforça la qualitat de la democràcia mateixa. En aquest context, els mitjans audiovisuals públics tenen una responsabilitat especial, d'acord amb el mandat constitucional (apartat 3 de l'article 20) i amb la seva missió específica de transmetre “una informació veraç, objectiva i equilibrada, respectuosa amb el pluralisme polític, social i cultural, i també amb l'equilibri territorial” i, en particular, en els períodes electorals per tal “d'assegurar una informació suficient sobre les diverses ofertes electorals” (apartat 3 de l'article 26 i apartat 2 de l'article 89 de la Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya).

Criteris. En conseqüència, definim uns principis bàsics per tal de vetllar per la qualitat de la informació en els processos electorals:

1. **Equitat.** Cal respectar el principi d'equitat entre els partits i les coalicions que concorren a les eleccions. La noció d'equitat no és la mateixa que la d'igualtat estricta, sinó que es fonamenta en una igualtat esglaonada, és a dir, en funció de la rellevància de cada formació política en el moment de concórrer a les eleccions. Es basa en la representativitat de les forces en escena i s'avalua tenint en compte els seus resultats electorals.

2. **Professionalitat.** La presència equitable de les formacions polítiques ha de ser plenament compatible amb l'exercici de criteris professionals. Per tant, cal aplicar un model que garanteixi millor el principi de professionalitat i que superi l'actual sistema d'assignació de temps i d'ordenació dels fins ara anomenats *blocs electorals*. La informació electoral s'ha de regir pels mateixos criteris professionals que s'apliquen a la informació política durant la resta de l'any: interès informatiu, principi de pluralitat, respecte de la neutralitat, veracitat, rigor i equilibri.

3. **Interès informatiu.** El principi d'interès informatiu exigeix que la distribució equitativa de temps es mesuri en períodes més amplis durant el procés electoral i, a més, que l'ordenació de la informació es faci de manera flexible i en funció de l'actualitat. Per tant, la durada de la informació electoral hauria de ser variable, així com els temps i l'ordre de cada partit o coalició. Es tracta de fer més compatibles els criteris professionals amb el principi de pluralitat. Cal preservar en tot moment la llibertat d'acció informativa en les campanyes electorals. En conseqüència, les diferents cadenes han de poder tenir senyal propi i utilitzar de forma voluntària i opcional el senyal que generen alguns partits. Els mitjans audiovisuals han de tenir garantit el lliure accés als actes de campanya igual que la resta de mitjans.

Des d'aquesta òptica, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, que té entre les seves funcions vetllar pel compliment de les missions de servei públic, apuntava en la recomanació quarta sobre la informació relativa al

passat referèndum sobre l'Estatut d'autonomia: "Pel que fa als programes informatius durant el període de campanya, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya crida els responsables dels serveis informatius dels mitjans de titularitat pública a continuar, pel que fa a la informació relativa a la consulta electoral, en la línia de reduir al mínim les limitacions en els criteris de valoració de l'oferta informativa que caracteritza l'exercici de la professió periodística. En particular, a acotar el ventall de la distribució de temps de presència dedicat a cadascuna de les opcions polítiques, i a assegurar que l'ordenació de la seva emissió respongui a criteris d'interès informatiu".

Respectar aquestes conclusions hauria d'implicar revisar els criteris de la Junta Electoral Central en la qüestió específica de la informació electoral. La Junta ha aplicat fins ara la doctrina més restrictiva (temps i ordre estrictes), pròpia dels espais gratuïts de propaganda i, per tant, tot recurs acaba invalidant els intents de coregulació de la informació en períodes electorals. En conseqüència, i per tal de contribuir a la millora de la qualitat de la informació, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya recorda que entre les seves funcions està la d'exercir, a instàncies de les parts, i dins l'àmbit de les seves competències, funcions arbitrals i de mediació.»

3. Posteriorment, el Ple del Consell, en la sessió que va tenir lloc el 22 de novembre de 2006, va aprovar l'*Informe específic de pluralisme durant la campanya de les eleccions al Parlament de Catalunya 2006*, que incorporava aquells criteris i feia algunes valoracions qualitatives, a tall de reflexió, amb vista a futures campanyes electorals, com ara:

«Anàlisi de continguts.

L'anàlisi del contingut de les informacions de la campanya mostra que els dos descriptors temàtics amb una freqüència més alta –gairebé del 50%– són *dinàmica política* (33,8%), definida com les al·lusions genèriques a les característiques o actituds d'altres candidats, i *pactes electorals* i

postelectorals (14,8%). El resultat, en conseqüència, fa que les qüestions programàtiques i els ítems que més preocupen l'electorat, de les infraestructures a la immigració, quedin en un segon pla. Ens trobem davant d'un fenomen que interpel·la totes les parts –els protagonistes de la notícia i els professionals que en fan la tria– i que, en un o altre grau, no es aliè a la davallada crònica de la participació electoral. En aquest sentit, la manca de debats electorals entre els principals candidats –el debat de TV3, amb notable èxit d'audiència, n'és l'excepció més notable– aconsella aprofitar millor les potencialitats dels mitjans audiovisuals, sobretot els públics, que tenen el foment del pluralisme i de la participació polítiques com a missions específiques. Val a dir que fins i tot els cara a cara, integrats en un pla de mitjans i cobertura electorals que garantís l'equilibri final entre els actors en escena, podrien tenir encaix en una televisió i ràdio públiques.

Qualitat de la informació.

Es constata de nou, com ho reflectia també l'informe de pluralisme de la campanya del referèndum sobre l'Estatut, que les referències a l'anomenada *vaga de signatures* dels periodistes de TVC han estat –a banda de la informació de la campanya electoral– les que més temps han sumat. Es tracta d'un fet que, a petita escala, s'evidencia també en els informatius de TVE Catalunya. El Ple del Consell va considerar aleshores que aquesta reiteració s'havia d'intentar evitar en un futur perquè pot fer que, a ulls de la persona teleespectadora, plani l'ombra de la sospita sobre la qualitat de la informació dels mitjans públics durant els períodes electorals.

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya té espais de coincidència amplis amb la preocupació expressada pels professionals d'aquests mitjans i defensa un model que garanteixi millor el principi de professionalitat i superi l'actual sistema d'assignació de temps i d'ordenació estrictes dels fins ara anomenats blocs electorals. [...]

Igualtat d'oportunitats.

De forma genèrica, la Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya assenyala que “els mitjans públics han d'assegurar una informació suficient sobre les diverses ofertes electorals”. Des d'aquesta òptica, l'informe constata que, fora del bloc d'informacions sobre la campanya electoral, només TV3 (*La nit al dia*) dóna veu a algunes de les candidatures sense representació parlamentària (2 minuts i 43 segons de temps de notícia sobre un total de 4 hores i 42 minuts). Ens trobem davant d'una excepció a la regla del conjunt de mitjans analitzats: els partits i les forces no parlamentàries no gaudeixen d'una igualtat mínima d'oportunitats informatives i el resultat és que s'alimenta *de facto* l'endogàmia del sistema i se'n frena la renovació. Aquesta tendència s'hauria d'intentar corregir en el futur. Entre els possibles criteris a estudiar es troba un dels principis de referència del Consell Superior de l'Audiovisual francès: “Els editors han de vetllar per tal d'assegurar un temps d'intervenció equitatiu a les personalitats que pertanyen a formacions polítiques no representades al Parlament.»

Durant els darrers anys, i davant les innovacions produïdes en el marc normatiu, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha establert un conjunt de recomanacions específiques adreçades als operadors audiovisuals sotmesos a la seva autoritat. Aquestes recomanacions es formulen amb caràcter general per abordar alguna reflexió genèrica referida als continguts audiovisuals i són d'aplicació als prestadors de serveis de comunicació audiovisual que es troben sota la competència del Consell, d'acord amb el que preveu la Llei 22/2005, de 29 de desembre.

En conseqüència, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha adoptat els següents

ACORDS

1. Formular les recomanacions específiques següents, sens perjudici del compliment del marc legal establert sobre la qualitat de la informació en els processos electorals per als prestadors públics de serveis de comunicació audiovisual que es troben sota la competència del Consell:

Primera. **Equitat.** Cal respectar el principi d'equitat entre els partits i les coalicions que concorren a les eleccions. La noció d'equitat no és la mateixa que la d'igualtat estricta, sinó que es fonamenta en una igualtat esglaonada, és a dir, en funció de la rellevància de cada formació política en el moment de concórrer a les eleccions. Es basa en la representativitat de les forces en escena i s'avalua tenint en compte els seus resultats electorals.

Segona. **Professionalitat.** La presència equitable de les formacions polítiques ha de ser plenament compatible amb l'exercici de criteris professionals. Per tant, cal aplicar un model que garanteixi millor el principi de professionalitat i que superi l'actual sistema d'assignació de temps i d'ordenació dels fins ara anomenats *blocs electorals*. La informació electoral s'ha de regir pels mateixos criteris professionals que s'apliquen a la informació política durant la resta de l'any: interès informatiu, principi de pluralitat, respecte de la neutralitat, veracitat, rigor i equilibri.

Tercera. **Interès informatiu.** El principi d'interès informatiu exigeix que la distribució equitativa de temps es mesuri en períodes més amplis durant el procés electoral i, a més, que l'ordenació de la informació es faci de manera flexible i en funció de l'actualitat. Per tant, la durada de la informació electoral hauria de ser variable, així com els temps i l'ordre de cada partit o coalició. Es tracta de fer més compatibles els criteris professionals amb el principi de pluralitat. Cal preservar en tot moment la llibertat d'acció informativa en les campanyes electorals. En

conseqüència, les diferents cadenes han de poder tenir senyal propi i utilitzar de forma voluntària i opcional el senyal que generen alguns partits. Els mitjans audiovisuals han de tenir garantit el lliure accés als actes de campanya igual que la resta de mitjans.

Des d'aquesta òptica, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, que té entre les seves funcions vetllar pel compliment de les missions de servei públic, apuntava en la recomanació quarta sobre la informació relativa al passat referèndum sobre l'Estatut d'autonomia: "Pel que fa als programes informatius durant el període de campanya, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya crida els responsables dels serveis informatius dels mitjans de titularitat pública a continuar, pel que fa a la informació relativa a la consulta electoral, en la línia de reduir al mínim les limitacions en els criteris de valoració de l'oferta informativa que caracteritza l'exercici de la professió periodística. En particular, a acotar el ventall de la distribució de temps de presència dedicat a cadascuna de les opcions polítiques, i a assegurar que l'ordenació de la seva emissió respongui a criteris d'interès informatiu".

2. Incorporar, també com a recomanació, la valoració relativa a la igualtat d'oportunitats de l'*Informe específic de pluralisme durant la campanya de les eleccions al Parlament de Catalunya 2006*.

Igualtat d'oportunitats.

De forma genèrica, la Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya assenyalava que "els mitjans públics han d'assegurar una informació suficient sobre les diverses ofertes electorals". Des d'aquesta òptica, l'informe constata que, fora del bloc d'informacions sobre la campanya electoral, només TV3 (*La nit al dia*) dóna veu a algunes de les candidatures sense representació parlamentària (2 minuts i 43 segons de temps de notícia sobre un total de 4 hores i 42 minuts). Ens trobem davant d'una excepció a la regla del conjunt de mitjans analitzats: els

partits i les forces no parlamentàries no gaudeixen d'una igualtat mínima d'oportunitats informatives i el resultat és que s'alimenta *de facto* l'endogàmia del sistema i se'n frena la renovació. Aquesta tendència s'hauria d'intentar corregir en el futur. Entre els possibles criteris a estudiar es troba un dels principis de referència del Consell Superior de l'Audiovisual francès: "Els editors han de vetllar per tal d'assegurar un temps d'intervenció equitatiu a les personalitats que pertanyen a formacions polítiques no representades al Parlament".

3. Traslladar aquests acords als grups parlamentaris del Parlament de Catalunya.

Barcelona, 7 de març de 2007

Josep M. Carbonell i Abelló
President

Dolors Comas d'Argemir i Cendra
Consellera secretària